

Gozba!

Rašica, Mihaela

Master's thesis / Diplomski rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Academy of Fine Arts / Sveučilište u Zagrebu, Akademija likovnih umjetnosti**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:215:119912>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-06-29**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the Academy of Fine Arts in Zagreb](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI
NASTAVNIČKI ODSJEK
DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

MIHAELA RAŠICA

DIPLOMSKI RAD

Zagreb, svibanj 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
AKADEMIJA LIKOVNIH UMJETNOSTI
NASTAVNIČKI ODSJEK
DIPLOMSKI SVEUČILIŠNI STUDIJ LIKOVNA KULTURA

DIPLOMSKI RAD

GOZBA!

Diplomantica: Mihaela Rašica

Mentor: red. prof. art. Ante Rašić

Studijski program: Diplomski sveučilišni studij Likovna kultura, smjer: nastavnički

Predmet: Slikarstvo

Zagreb, svibanj 2023.

SADRŽAJ

Sažetak	4
Summary	4
1. PROLOG: Tihi život stvari.....	5
2. IZRADA SLIKE.....	6
2.1. Dohvatiti motiv.....	6
2.2. Prikazati motiv slikarskim sredstvima: boja, kompozicija, svjetlost.....	6
3. TUMAČENJE SLIKE.....	9
4. Odstvarivanje stvari.....	10
5. GOZBA!.....	13
5.1. Opis prvi.....	13
5.2. Pismo prvo.....	14
5.3. Opis drugi.....	15
5.4. Pismo drugo.....	15
5.5. Opis treći.....	16
5.6. Pismo treće.....	16
5.7. Opis četvrti.....	17
5.8. Pismo četvrto.....	17
5.9. Opis peti.....	18
5.10. Pismo peto.....	18
5.11. Opis šesti.....	19
5.12. Pismo šesto.....	19
6. EPILOG: Zašto stvaramo.....	20
7. ZAKLJUČAK.....	22
8. PRILOG- Prezentacija diplomskog rada Gozba!.....	23
9. LITERATURA.....	36

Sažetak

Sve se može naslikati, sve je vrijedno slikanja. Svaka stvar na koju nailazimo u svojem vizualnom okruženju nosi taj oblik s razlogom i kao takva je idejno i likovno zanimljiva; bio to rahli, svijetli oblak koji se izdiže iznad cinober crvenih krovova, bio to plod nara ili bijeli vrč za vodu u nečijim rukama u suton. Svaka se stvorena stvar može promatrati kao pojavni oblik jedne te iste životne sile. U svojim slikama ne težim prikazati specifične pojave, već želim pokušati ocrtati izraz životne sile kojom nastaju, njihovu atmosferu i bit. Slikajući rahli oblak na plavom nebu, želim naslikati atmosferu vedrine, slikajući zagasito crveni nar, želim naslikati rađanje, rast, plod.

Sve se može naslikati, sve je vrijedno slikanja. Prestanemo li uzimati vizualne pojave u svijetu zdravo za gotovo jer smo u svakodnevnici navikli na njih i opazimo li ih s više pažnje, moći ćemo iznova uvidjeti tihi život stvari i bića oko nas.

Summary

Everything can become a painting motif, everything is worth painting. Every object we come across in our visual environment has that shape for a reason and as such is conceptually and artistically interesting; whether it be a loose, bright cloud rising above the cinnabar-red roofs, whether it be a pomegranate fruit or a white water jug in one's hands at dusk. Every creation can be viewed as a manifestation of one and the same life force. In my paintings, I do not aim to show specific phenomena, but try to bring out the expression of this life force that creates phenomena, their atmosphere and essence. Portraying a light colored cloud in the blue sky, I want to paint an atmosphere of serenity, portraying a deep red pomegranate, I want to paint fertility and growth.

Everything can become the motif of a painting, everything is worth painting. If we stop taking visual phenomena in the world for granted because we are used to them in everyday life and if we notice them with more attention, we will be able to see anew the quiet life of things and beings around us.

1. PROLOG

TIHI ŽIVOT STVARI

Gozba je san. Gozba je događaj! Gozba je svečanost tihog života stvari.

Od jednostavnih, profanih predmeta, naizgled ukočenih i mrtvih, izgradio je čarobni svijet u kojem je opet uspostavljen kontakt između ljudi i stvari.¹

Oto Bihalji-Merin o Henriju Rousseau i njegovom slikarstvu

¹ Oto Bihalji-Merin, *Naivni umjetnici svijeta*, Zagreb: Mladost, 1973., str. 64.

2. IZRADA SLIKE

2.1. Dohvatiti motiv

Nikada sebi ne mogu jasno predočiti što je ono što slikam. U mislima imam predodžbu dominantnoga likovnog elementa, paletu boja i ugođaj, katkad smjer kretanja. Zamislim, primjerice, čovjeka koji drži u rukama svijetleći predmet. Taj ga predmet potpuno obuzima svojom snagom. Kada slikam, uspijevam „uhvatiti“ samo obrise ove zamisli. Zato radim više slika. Svaka od njih uspijeva ocrtati tek jedan vid zamišljenog prizora. Potezima i usklađenom paletom katkada uspijevam prenijeti ugođaj i bit tog prizora, njegov „zvuk“.

2.2. Prikazati motiv slikarskim sredstvima: boja, kompozicija, svjetlost

Što se tiče formalne strane moga slikarskog rada, ono što je zajedničko svim radovima jest kolorizam i dominacija kao kompozicijsko načelo. Neki od radova međusobno se razlikuju po intenzitetu slikarske fakture, neki po razini zatvorenosti odnosno otvorenosti forme, međutim, svaki od njih ima otvorenu, vibrantnu paletu boje te krupno kadriranje glavnoga likovnog elementa. Razlog zašto uvijek krupno kadriram svoje likove jest taj što ne želim da izgledaju kao da su „uhvaćeni“ u trenutku, kao da su fotografirani u nekom prostoru koji realno nastanjuju svojom veličinom. Želim da izgledaju kao da nastanjuju „prostor slike“ i u njemu žive autonomno. O tom „životu slike“ na sljedeći je način progovorio i veliki hrvatski slikar Đuro Seder:

Važna je dinamika da se pojavi život. I to slikarski život na slikarskoj površini, a ne život koji govori o nekom životu, nego on sam u plohi mora biti autentičan život.²

Takva koncepcija prostora u slici može se smatrati predmodernom jer nije u skladu s koncepcijom okvira slike kao „prozora u svijet“, kakva se razvila u renesansi s Albertijevim *Traktatom o slikarstvu*, a dosegnuo svoj vrhunac u devetnaestom stoljeću s uporabom fotografije i fotografskog kadriranja u slikarstvu, što je koristio primjerice Edgar Degas.

² Prepiska iz HRT-ovog intervjua s Đurom Sederom, emisija *Suvremenici*, 5. ožujka 2020. Dostupno na: https://www.youtube.com/watch?v=6yk-i7pElgE&t=2s&ab_channel=Hrvatskaradiotelevizija (zadnji put pregledano: travanj 2023.)

*Okvir se zamišljao kao prozor kroz koji je gledalac provirivao u vanjski svijet, omeđen otvorom rupe, ali neograničen sam po sebi.*³

Poimanje slikarskog djela kao prozora u vanjski svijet blisko je realističkim i impresionističkim poetikama gdje je slika direktan odraz utiska dobivenog iz vanjskog svijeta. Međutim, mene pritom više zanima impresija preoblikovana unutrašnjim svijetom, odnosno poetika ekspresionizma. Razlika u ta dva pristupa može se promatrati u pristupu oblikovanju svjetla. Svjetlost je ono po čemu slike jesu, ona im daje da se otjelotvore pa tako slikarev pogled na stvarnost najbolje možemo iščitati iz njegovog tretmana svjetlosti. Nije slučajno da je Bonnardovo svjetlo sveprožimajuće; kao da njegove slike nastanjuju prostore apsolutne svjetlosti koja sa svih strana raplinjuje i razasjava predmete u iridescentne bljeskove, dok je De la Tourovo svjetlo jedno i skriveno. Njegove voštanice obasjavaju lica koja izranjaju iz potpunog mraka, a likovi izgledaju kao da svim silama čuvaju plamen svijeće od gašenja. Konture njihovih lica, za razliku od Bonnardovih, jasno su ocrtane, ali se detalji na njima gube pri niskoj crvenoj svjetlosti. Isto tako, kod Bonnarda se izvor svjetla nalazi izvan slike, dok ga De la Tour smješta u nju.

*Kada je izvor svjetlosti smješten u okviru slike, značenje se mijenja. Sada životodavna energija uspostavlja središte i opseg uskog svijeta.*⁴

Slika 1. (lijevo) *Susret*, 2023., ulje na platnu, 110 x 140 cm

Slika 2. (desno) Georges de la Tour, *Igra kockom*, 1650., ulje na platnu, 92.2 x 130.5 cm

³ Rudolf Arnheim, *Umjetnost i vizualno opažanje*, Psihologija stvaralačkog gledanja, Univerzitet umjetnosti u Beogradu, 1987., str. 204.

⁴ Rudolf Arnheim, *Umjetnost i vizualno opažanje*, Psihologija stvaralačkog gledanja, Univerzitet umjetnosti u Beogradu, 1987., str. 275.

Često u svoje slike dodajem neobično osvjetljenje koje kao da emanira iz samih predmeta. Time postizem da je izvor svjetlosti u samoj slici, a ne izvan nje.

Jedan predmet izgleda blistav ne jednostavno uslijed svoje apsolutne svjetline, nego time što prelazi prosječnu svjetlinu određenu za njegovo mjesto cjelokupnom okolinom.⁵

⁵ Rudolf Arnheim, *Umjetnost i vizualno opažanje*, Psihologija stvaralačkog gledanja, Univerzitet umjetnosti u Beogradu, 1987., str. 275.

3. TUMAČENJE SLIKE

Uzmimo za primjer sliku *Svjetlonoša*. Anđeoska figura gotovo u potpunosti ispunjava kadar, a rukama drži neodređen, svijetleći predmet. Svjetlina tog predmeta baca odsjaj i materijalizira lice figure. Pozadina je definirana čistom ultramarin lazurrom i kao takva podsjeća na klasično fresko slikarstvo. To je ono što vidimo u slici.

Lice svjetlonoše pomalo je strašno i nezemaljsko. Njegove oči su u potpunosti svijetleće, bez zjenica, kao da mu pogled ne može gledati pojedinačne pojave, već vidi prostor apsolutno. Pozadina pasivna i prozirna, dolje teža i bijela, da bi se nagore prozračivala u nebeskoj plavoj. Užaren, narančasti ton na čelu figure uznemiruje oko promatrača i sugerira da je svjetlost i toplina predmeta enormna, kao da drži predmet na temperaturi samog Sunca. To je ono što slutimo u slici.

Slika 3. *Svjetlonoša*, 2023., ulje na platnu, 73 x 92 cm

4. Odstvarivanje stvari

Odabirem često motive šalice i vrčeva, kako na slikama, tako i u keramikama. Onim keramičkim, „stvarnima“, pristupila sam jednako kao i onim slikanima. Pokušala sam izmodelirati vrčeve onako kako slikam slike. Kandinsky, i posljedično Šimić, pisali su o golim formama kao onima u kojima se opredmećuje duša stvari, a kod Šimića se misao dalje razvija u forme kao one koje zvuče. Šimić se dotiče ovakvog pogleda na umjetnost i kroz svoj pojam (i istoimenu zbirku) *Preobraženja*.

Umjetnički čin je u „odstvarivanju“ stvari, njihovom preobrazbom iz mundanog, praktičnog i naučenog u onostrano, magično i začudno.

Slikarskim pristupom kiparskoj formi učinila sam svoje vrčeve naopakima, nagnutima i jedva stabilnima. Pokušala sam ih odstvariti. O preobrazbi stvari iz mundanih u onostrane govori i ruski redatelj Andrei Tarkovsky u svojem filmu *Zrkalo (Zrcalo)* iz 1975. godine.

Sve se na svijetu promijenilo, čak

Jednostavne stvari – lavor, vrč – kada.

(iz pjesme *First Dates* Arsenyja Tarkovskog, prevela s engleskog: Mihaela Rašica)

Mnogi su se umjetnici bavili slikanjem tih nijemih, neuglednih stvari koje se tako često nalaze u našoj neposrednoj blizini: vrčeva, šalice, čaša i vaza... Jedan od njih je svakako Giorgio Morandi (slika 4.) čiji uredno pobrojani vrčevi pješćanih boja funkcioniraju svaki kao zasebni ton u uštimanoj glazbenoj kompoziciji. S druge strane, Generalić u svojoj slici *Štuce* postavlja usamljenu skupinu bijelih vrčeva za mlijeko na liniju horizonta između puste livade i neba, kao da su samo prapočelo svijeta, kozmičko jaje. Samim činom slikanja uporabnog predmeta, njegova primarna namjena više nije njegova jedina namjena. Slikar obraća pozornost na život predmeta oko sebe. Pritom je zanimljiva razlika između hrvatske sintagme *mrtva priroda* i slovenske sintagme *tihožitje*, pri čemu potonja izravnije pogađa smisao slikanja takvih kompozicija.

Slika 4. Giorgio Morandi

Slika 5. Ivan Generalić, Štuca, 1976., ulje na staklu, Galerija naivne umjetnosti Hlebine, Koprivnica

Slika 6. ciklus radova u tehnici keramike

Kad je stvaralački Duh htio da postane tijelo, on se zaodjenu u neizbrojive forme stvari. Stablo, kuća, toranj, komad toaleta, cvijet, piramida, ura, oblak, vaza, smijeh, pogled,

*zvuk harmonike u ruci prostaka, pudar na obrazu i usnama bludnice, kose vjetrom
uzvitlane, sjenka koja pada na cestu ili na vodu ili na lice, pokret ruke, šum rijeke, moj
štap, noć, svjetlo nad vodom, vino u čaši, zvijezda. (...) Ovaplotio se u metale, u životinje,
rascvjetao se u cvjetove...⁶*

Sve stvari postoje u nekom obliku i materijalu, a taj oblik i materijal komuniciraju bit predmeta. U susretu sa stvarima ne moramo se zaustaviti na njihovom izgledu, već možemo proniknuti u bit stvari koje iz specifičnog razloga uzimaju na sebe određene oblike. Jer ako se stvaralački duh tako otjelovljuje, onda se sav pojavni svijet može promatrati kao gozba.

⁶ Antun Branko Šimić, *O muzici forma*, Zagreb, 1918.

5. GOZBA!

O slikama se može govoriti na dva načina. O onome što u njoj jest i o onome što bi u njoj moglo biti. Sliku se prvo može opisati, a zatim njoj samoj pisati.

Slika 7., *Gozba!*, 2023., ulje na platnu, 150 x 200 cm

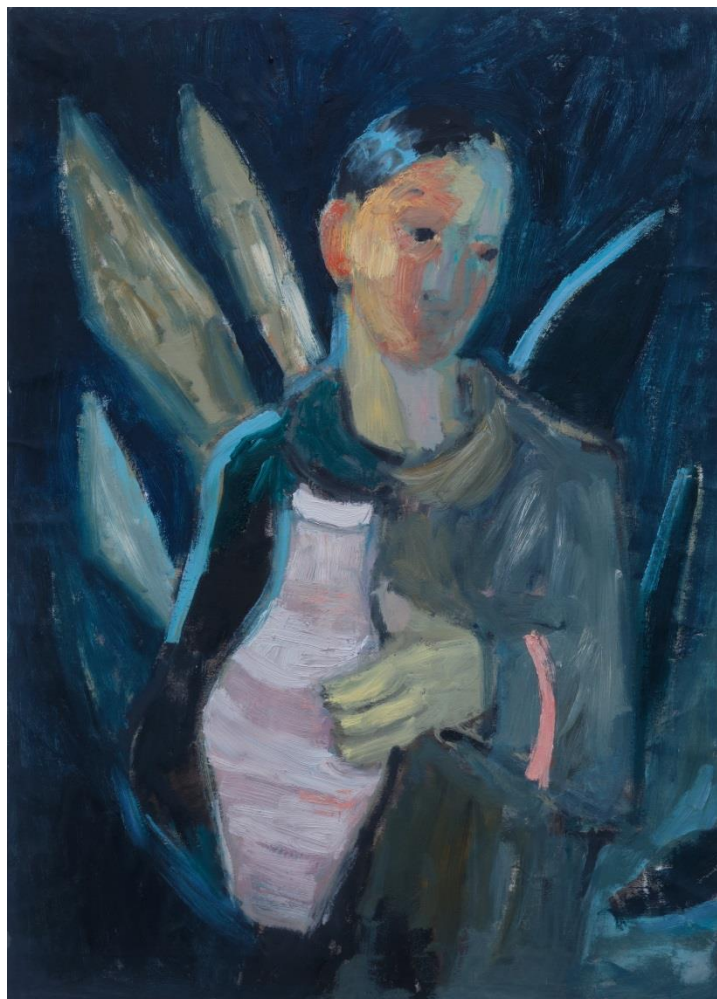
5.1. Opis prvi

Prostor slike podijeljen je na tri horizontalna pojasa. U prvom planu to je vanjska strana stola, ona koju bismo mi, kao promatrači, mogli zaposjesti. Druga razina jest sam stol u napuljskoj ružičastoj boji koja je vezivo slike. Treću, najvišu, horizontalnu razinu odlučno zauzimaju tri dječje figure. Centar slike jest figura djevojke, a visok ton njene limunskožute odjeće zrcali se na površini stola, kao na površini vode. Pogledi svih triju figura uprti su daleko izvan gabarita slike i križaju se možda

negdje iznad ili između čistih bijelih vrčeva postavljenih na stol. Živa faktura svijetlih partija slike, svijetložute i bijele, sugerira titranje svjetlosti u prostoriji.

5.2. Pismo prvo

Sjedimo za stolom, prekoputa troje djece. Vani je pao mrak i glasovi gostiju titraju prostorijom kao krijesnice. Širi se miris voštanica i mlijeka, ulazi u predmete i ondje ostaje. Plava svjetlost mjesečine klizi rubovima vrčeva, čaša i čupova zbog čega svjetlucaju kao euharistijsko posuđe.

Slika 8., *Vodonoša*, 2021., ulje na platnu, 65 x 90 cm

5.3. Opis drugi

U hladnoj se lokalnoj pruskoplavoj boji razlistavaju forme prljavozelenih listova. Svjetlost, koja dolazi negdje iz gornjeg lijevog kuta slike, spušta masne tirkiznoplave odsjaje na rub ramena figure, njegovu sjajnu kosu i na rubove biljaka. Jedina toplina u slici je njegovo užareno crveno uho koje drži čitav prizor na okupu. Ono ga cijelog čuje i tvori.

5.4. Pismo drugo

Jeli smo, bio je suton. Ustao se od stola da uzme vodu, a kad se vratio – prvi trak modre mjesečine pao mu je na kosu i ruke. Vrč mu se u rukama palučao mliječan kao površina mjeseca.

Slika 9., *Večer na otoku*, 2022., ulje na platnu, 106 x 140 cm

5.5. Opis treći

Tri boje, kao zastava, nose ovu sliku. To su karmin crvena, limun žuta i kromova zelena, razmještene uglavnom u desni dio slike, s lijeve im proturavnotežu daje monokroman kontrast crne i bijele.

5.6. Pismo treće

U noći se izdiže jedna otočka kamena kuća. Moja se duša izdiže za njom. Jantarni prozori na njoj gore kao dva malena mačja oka. Unutra, suho u mokrom, toplo u hladnom, jedna skromna kuhinja i partija karata.

Slika 10., *Oltar*, 2023., ulje na platnu, 100 x 120 cm

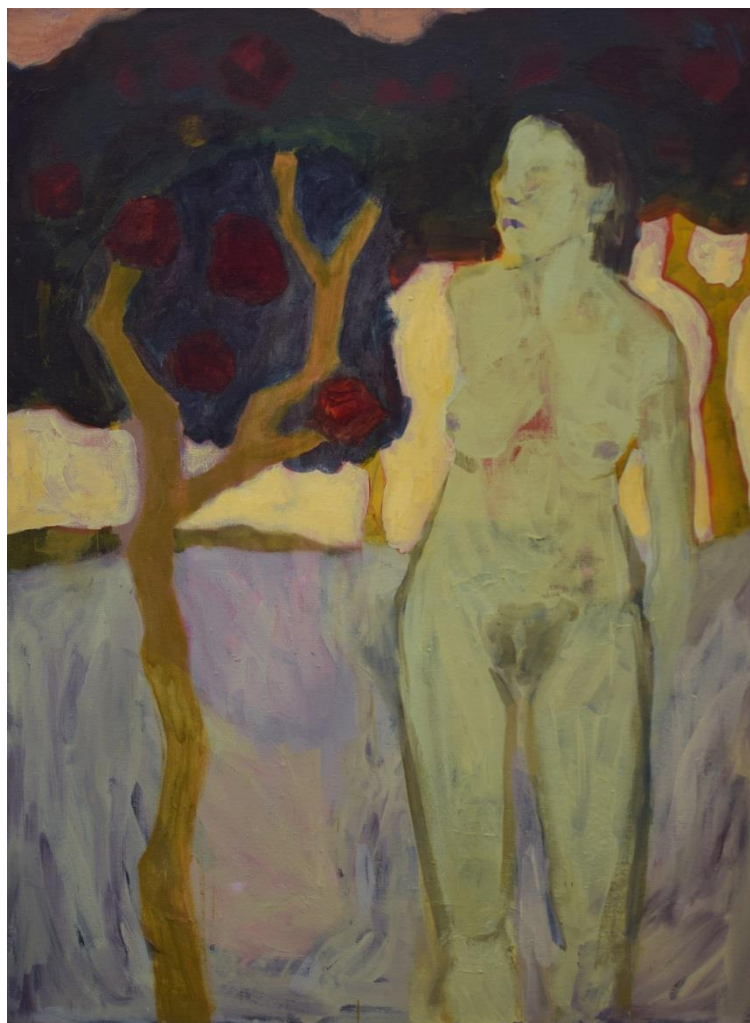
5.7. Opis četvrti

Levitirajuća blještavo bijela pravokutna ploha i njezina modra sjena. Njezino svjetlo izbija u hladnoj i toploj bijeloj te se bori za prostor slike. Sivi ton oko nje kao da ju sabija i pokušava ugušiti njenu svjetlinu.

5.8. Pismo četvrto

Okamenjeno svjetlo

Padali su na tlo
čitavi komadi neba
Bojala sam se pogledati uvis
mjesto njih da ne bih našla
Rupe u nebu
Očiju čvrsto uprtih dolje
Po tlu sam nailazila na kristale
Okamenjenu svjetlost

Slika 11., *Eva*, 2022., ulje na platnu, 80 x 110 cm

5.9. Opis peti

Kao na ikonama, neprobojna pozadina u indijanskoj žutoj poništava dubinu prostora. To je rajski svijet koji ostaje iza leđa Eve. U prednjem planu, boležljivo se golo i zelenkasto Evino tijelo svija oko drva jabuke. Na tlu, dinamični potezi nagovješćuju nemir.

5.10. Pismo peto

Od puti nastala, kroz put upropaštena. Žena od rebra promakla se u Lilith. Suplela kosu u šiblje jabuke i zlo. U krošnjama, svaka je jabuka jedan maleni jauk, jedna rana među vlažnim noćnim listovima.

Slika 12., *Kineska vaza*, 2023., ulje na platnu, 90 x 110 cm

5.11. Opis šesti

Centar slike je kineska vaza u dubokoj crvenoj. Kao magnet, ona u vrtlogu uvlači ostatak kompozicije u sebe; pogled dječaka, svjetlost u prostoriji, vlastitu sjenu. Lik malene gejše kao da je zarobljen u slikanom svijetu s površine vaze. Dječak, opčinjena pogleda, kao da gleda kroz porculan.

5.12. Pismo šesto

A u danima djetinjstva, predmeti su govorili živo i jasno.

6. EPILOG: Zašto stvaramo

Zašto stvaramo
primijetili smo, život je lijep
ne sjećamo se pravo ni kada smo to primijetili
ali znamo: otkad nosimo sebe nosimo i uspomene na ljepote
valjalo bi očistiti sve ono pogrešno što vezujemo uz riječi „život“ i „lijep“
kako bismo mogli bolje čuti tu rečenicu
riječi „život“ i „ljepota“ tako često izgovaramo
široke su
već otrcane po rubovima

kad kažem lijep mislim
primijetili smo da je život katkad bio više od prostora i vremena koje ispunjavamo svojim danima
primijetili smo da je katkad Život bio opipljiv, a svoje smo dane živjeli

čega se sjećamo?
jutara na obalama mora
dana mekanih i paučastih
laganih kao vodena izmaglica
ista ona koju smo hvatali ustima kad se prao naš stari auto
(sjećamo se i tih dana)
sjećamo se svjetlosti koja je padala na nečije lice u tmini
i kako smo se uz taj narančasti dah osjećali sigurno

u plavoj noći
a katkad čovjek ide sav plav i sam kroz noć, a noć
ona se uvija oko njega i hladnoća mu se stisne uz tijelo
(i tih dana se sjećamo)
sjećamo se sunčanih dana kada smo se osjećali kao najvjerniji
Božji suncokret
i spjevali smo hvalospjeve velikom sunčanom oku
na livadama poplavljenim svjetlošću
kišnih dana uz prozore
zimskih dana uz miris dima
sjećamo se
sjećamo se
siječemo na fragmente
skupljamo, zapisujemo, skiciramo
i stvaramo odraze, odbljeske, otiske
ostale su nam samo siluete dana

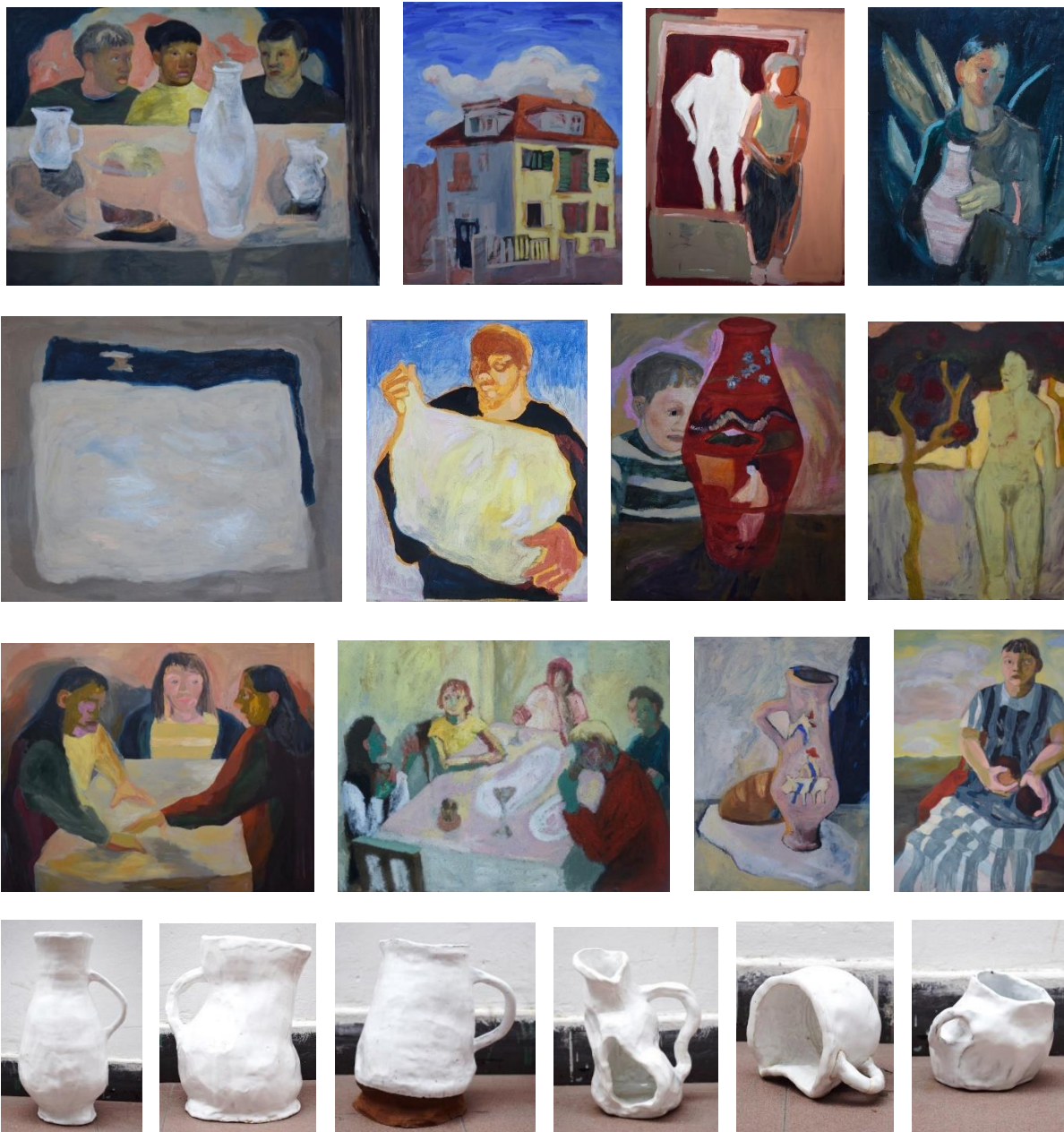
7. ZAKLJUČAK

Diplomski rad *Gozba!* okuplja dvanaest slika u tehnici ulja na platnu te šest bijelo glaziranih keramičkih „posuda“. U međusobnoj komunikaciji, slike i predmeti tvore mistični, gotovo euharistijski ambijent. Slike materijalizirane snažnim udarcima svjetla i keramike naslikane lomovima bijelih ploha stvaraju kod promatrača konstantan osjećaj titranja, kolanja, palucanja i emanacije. Ove su slike težile vratiti snagu koju je slika nekoć imala, snagu da budu nanovo tvoreni svjetovi, a ne kopije fizičkog svijeta. Danas je slika masovno producirani proizvod, svakodnevan i banalan, ali nekoć je bila idol, veza s duhovnim svijetom, opomena ili cilj dugih hodočašća. Diplomski rad *Gozba!* rezultat je moga studiranja i moga hodočašća do slike.

Rad *Gozba!* slavi život svih stvari oko nas i snagu slikarstva da nam te stvari osvijetli.

8. PRILOG – Presentacija diplomskog rada »Gozba!«

Diplomski rad *Gozba!* čini ciklus od ukupno 18 radova, od kojih je 12 slika i 6 keramičkih radova. Radovi se mogu prezentirati kao jedinstvena ambijentalna cjelina i postaviti u cijelosti, a mogu funkcionirati i samostalno kao pojedinačni radovi.

Slike 13.-30. *Gozba!*, 2021-2023., ciklus od 18 radova, 12 slika i 6 keramičkih radova

Slika 31., *Gozba!*, 2023., ulje na platnu, 200 x 150 cm

Slika 32. *Vedrina*, 2023., ulje na platnu, 73 x 92 cm

Slika 33., *Na vratima*, 2023., ulje na platnu, 120 x 165 cm

Slika 34. *Vodonoša*, 2022., ulje na platnu, 65 x 90 cm

Slika 35., *Oltar*, 2023., ulje na platnu, 120 x 100 cm

Slika 36. *Svjetloša*, 2023., ulje na platnu, 73 x 92 cm

Slika 37., *Kineska vaza*, 2023., ulje na platnu, 90 x 110 cm

Slika 38. *Eva*, 2022., ulje na platnu, 80 x 110 cm

Slika 39., *Susret*, 2023., ulje na platnu, 140 x 110 cm

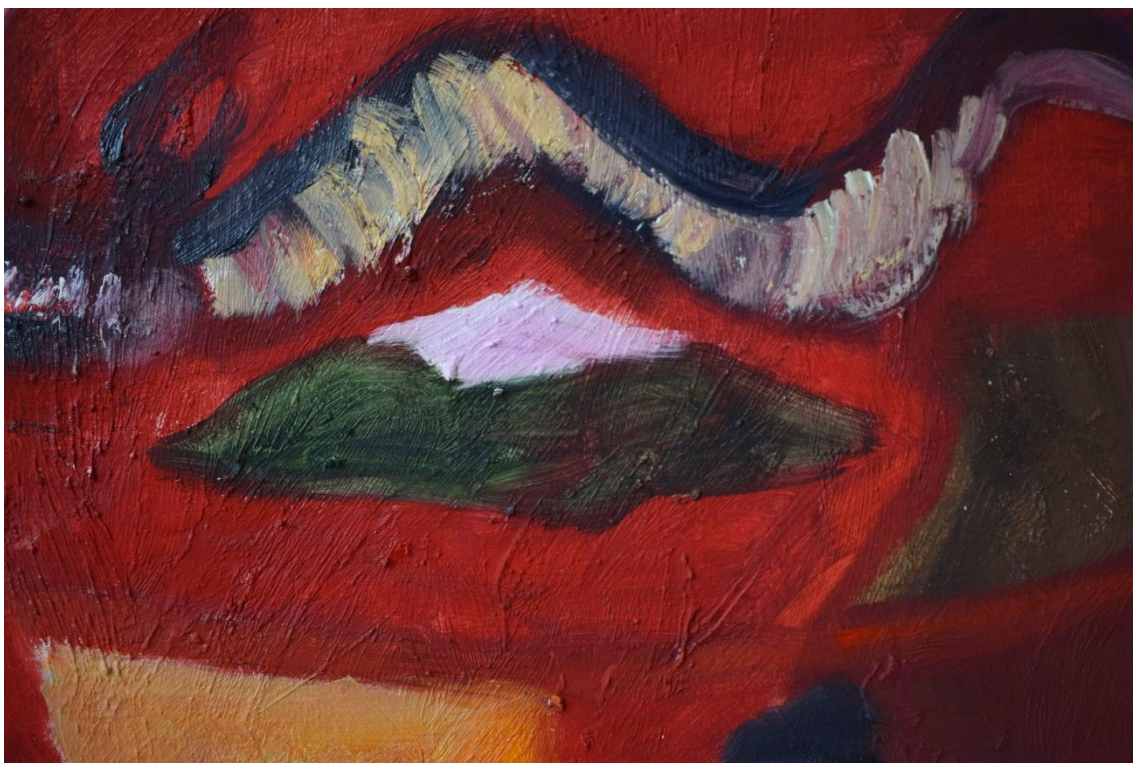
Slika 40. *Večer na otoku*, 2023., ulje na platnu, 140 x 110 cm

Slika 41., *Kruh i vino*, 2023., ulje na platnu, 60 x 90 cm

Slika 42., *Žena s dva nara*, 2022., ulje na platnu, 115 x 165 cm

Slike 43.-44., detalji radova sl. 31., sl. 37.

Slika 45. *Vrč 1.*, 2023., glazirana keramika, visina 37.5 cm

Slika 46. *Vrč 2.*, 2023., glazirana keramika, visina 24 cm

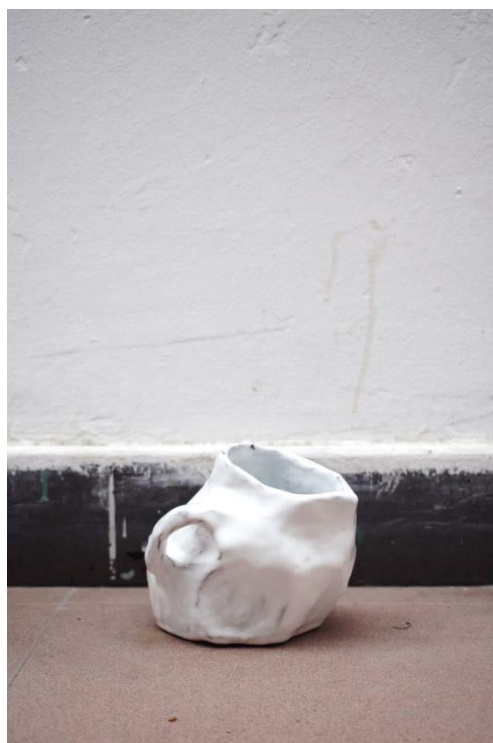
Slika 47., Vrč 3., 2023., glazirana keramika, visina 22 cm

Slika 48., Vrč 4., 2023., glazirana keramika, visina 19.5 cm

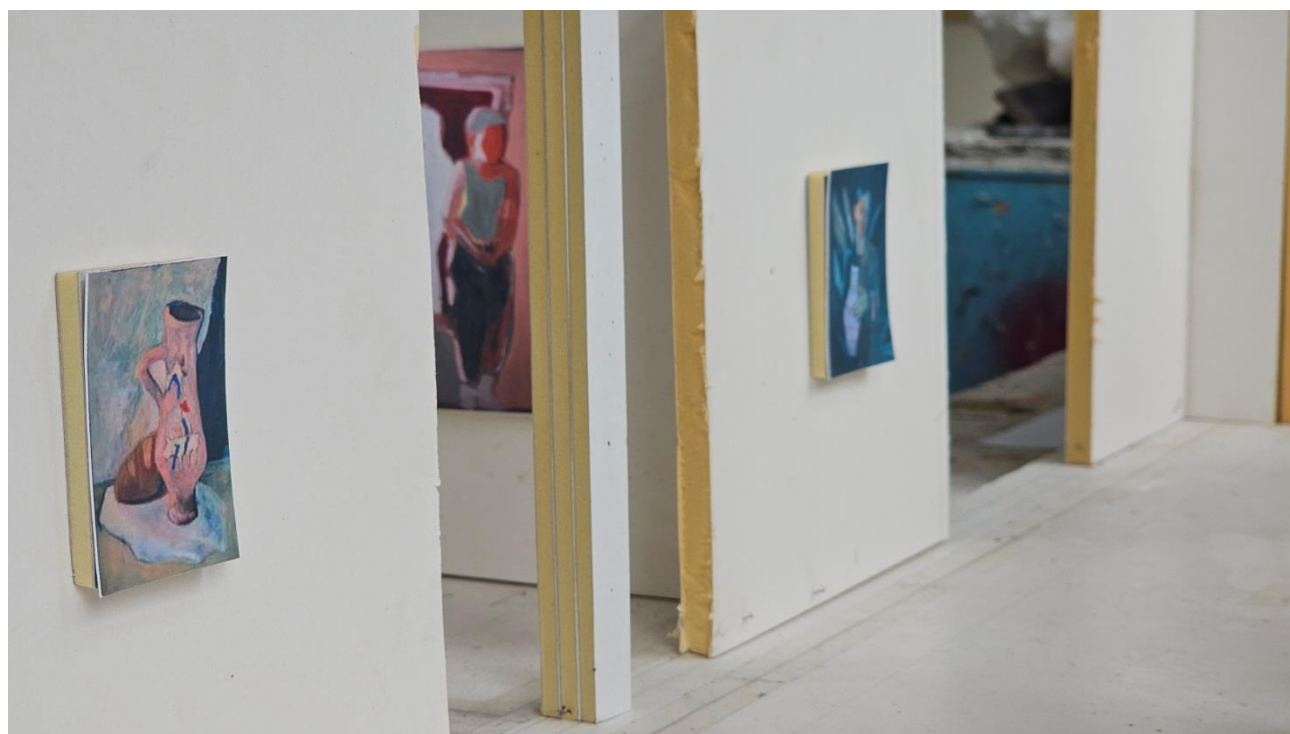
Slika 49., Vrč 5., 2023., glazirana keramika, visina 10 cm

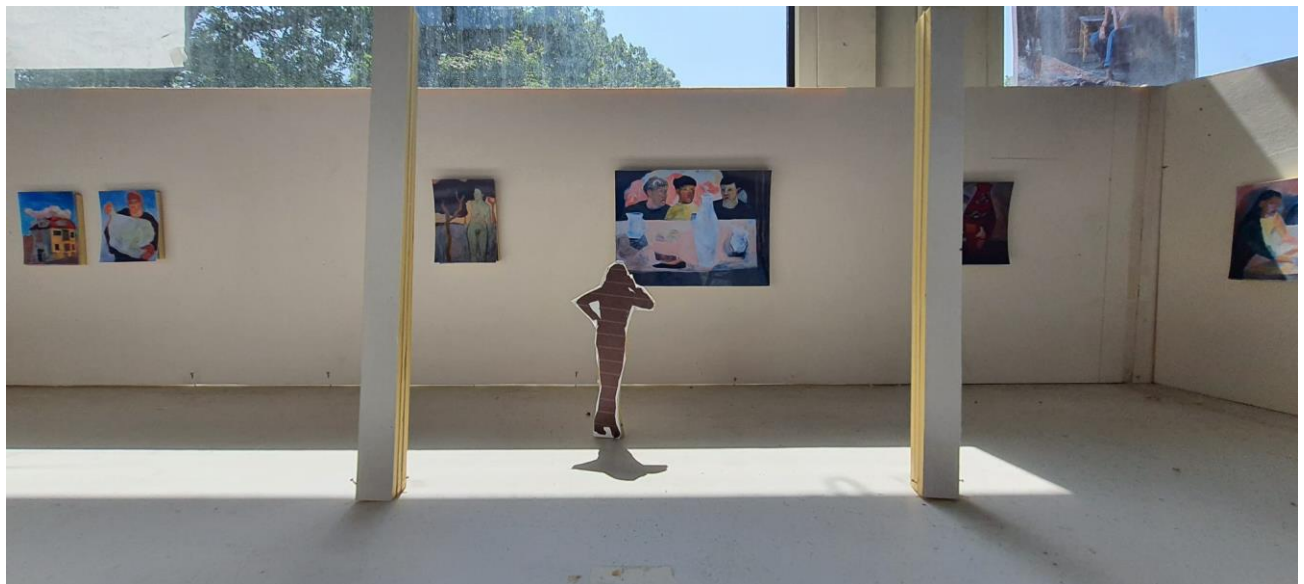

Slika 50., Vrč 6., 2023., glazirana keramika, visina 13 cm

Prezentacija diplomskog rada održana je u prostoru Nastavničkog odsjeka na Akademiji likovnih umjetnosti , na Jabukovcu 10, od 4. 6. do 8.6. 2023.

Nakon toga radovi će biti javno predstavljeni na samostalnoj izložbi u Galeriji Kranjčar u Zagrebu od 26.06. do 30. 06. 2023.

Slike 51- 54., prikaz makete za postav izložbe u Galeriji Kranjčar

9. Literatura

1. Rudolf Arnheim, *Umjetnost i vizualno opažanje*, Psihologija stvaralačkog gledanja, Beograd: Univerzitet umjetnosti u Beogradu, 1987.
2. Oto Bihalji-Merin, *Naivni umjetnici svijeta*, Zagreb: Mladost, 1973.
3. Antun Branko Šimić, *O muzici forma*, Zagreb, 1918.
4. Marta Banić, *Heidegger i umjetnost – uvođenje u dijalog mišljenja i pjesništva*, diplomski rad. Zagreb: Filozofski fakultet, 2014.